

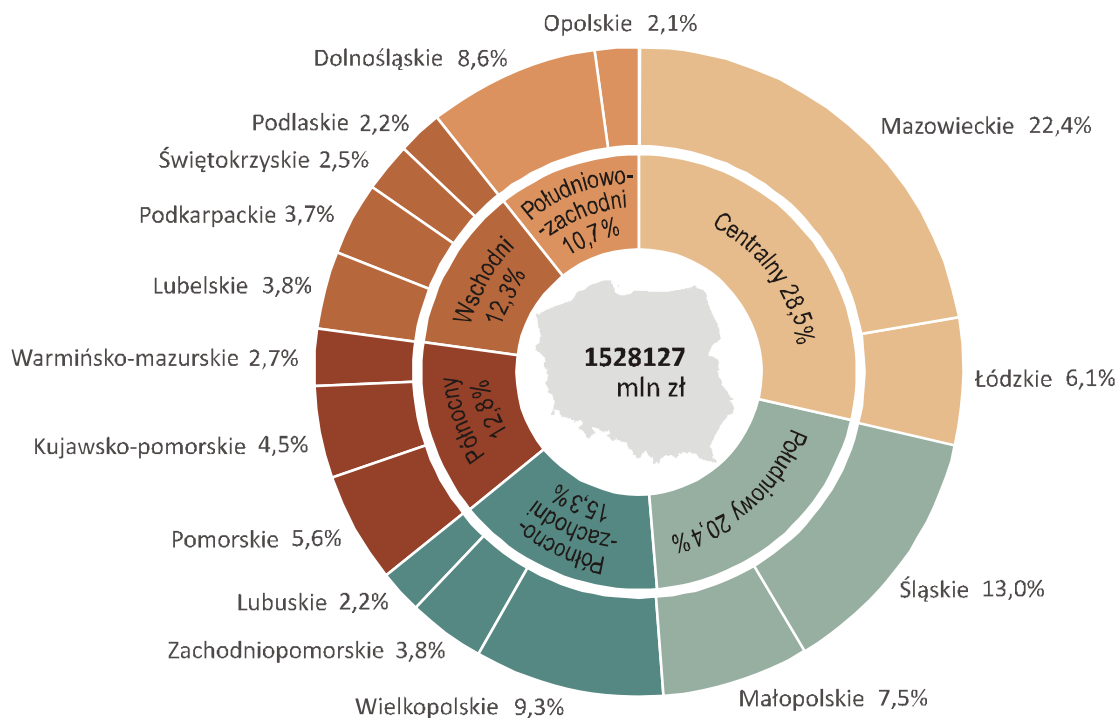
	URZĄD STATYSTYCZNY W POZNANIU ul. Jana H. Dąbrowskiego 79, 60-959 Poznań		
	Opracowania sygnałne	Data opracowania: 15.11.2013	
	Kontakt: e-mail: SekretariatUSPOZ@stat.gov.pl tel. 61 27 98 200, fax 61 27 98 100	http://www.stat.gov.pl/poznan	

PRODUKT KRAJOWY BRUTTO W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM W 2011 R.

W 2011 roku wartość wytworzonego w Polsce **produktu krajowego brutto (PKB)** wyniosła 1528127 mln zł i w porównaniu z poprzednim rokiem zwiększyła się o 7,9% – licząc w cenach bieżących, a o 4,5% – w cenach stałych. W województwie wielkopolskim wartość PKB wypracowanego w 2011 r. wyniosła 142445 mln zł, co w stosunku do 2010 r. oznacza wzrost, odpowiednio: o 8,0% (w cenach bieżących) i o 4,8% (w cenach stałych). W odniesieniu do roku 2009 realny wzrost (w cenach stałych) wartości PKB w województwie wielkopolskim wyniósł 7,7% (wobec 8,6% w kraju), a średnie roczne tempo zmian w całym okresie 2009–2011 kształtowało się na poziomie 3,8%, tj. o 0,4 p.proc. wolniej niż przeciętnie w Polsce.

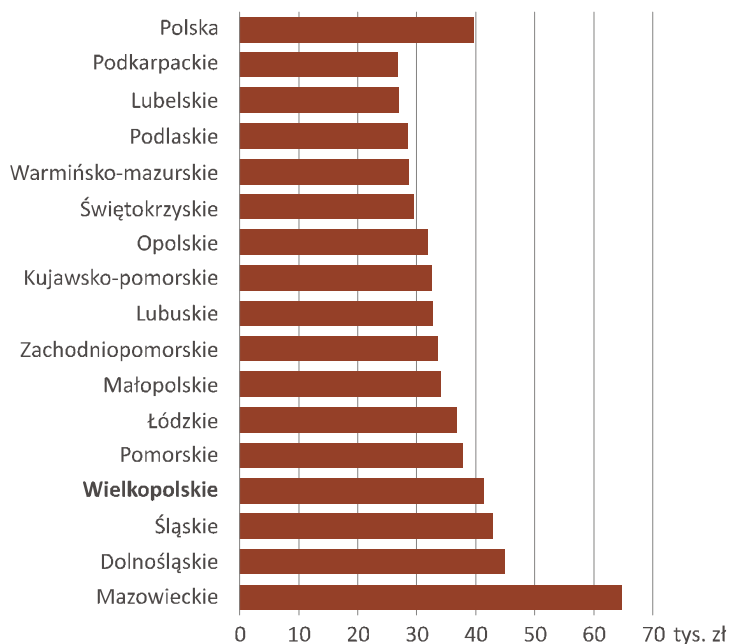
Charakterystyczną cechą polskiej gospodarki jest silna koncentracja generowania produktu krajowego brutto w kilku regionach. Ponad 60% PKB powstaje w 5 województwach. Od lat zdecydowanie przoduje województwo mazowieckie, gdzie w 2011 r. wygenerowano 22,4% PKB (w porównaniu z 2010 r. wzrost udziału o 0,1 p.proc.). Drugie miejsce – z udziałem 13,0% (podobnie jak w 2010 r.) – zajmuje województwo śląskie. Wielkopolskie, gdzie wytworzono 9,3% krajowej wielkości PKB (tak samo jak w 2010 r.), utrzymuje miejsce 3. przed województwami dolnośląskim (8,6%; wzrost o 0,1 p.proc.) i małopolskim (7,5%; wzrost o 0,2 p.proc.) plasującymi się na miejscach 4. i 5.

Ryc. 1. **UDZIAŁ REGIONÓW I WOJEWÓDZTW W TWORZENIU PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO W 2011 R.**

Jednym z podstawowych mierników wykorzystywanych do określania rozwoju społeczno-ekonomicznego regionu jest wielkość **produktu krajowego brutto przeliczona na 1 mieszkańca**¹. W 2011 r. przeciętny poziom tego wskaźnika dla kraju wyniósł 39665 zł, tj. więcej niż przed rokiem o 7,8% – licząc w cenach bieżących i o 4,5% – w cenach stałych. W województwie wielkopolskim wartość PKB na 1 mieszkańca w stosunku do roku 2010 zwiększyła się, odpowiednio: o 7,7% i o 4,6%, osiągając poziom 41285 zł. W relacji do roku 2009 realny wzrost tego wskaźnika wyniósł 7,2%, przy średnim wzroście w kraju o 8,5%. Podobnie jak w poprzednich latach, w 2011 r. wielkopolskie było jednym z 4 województw (obok mazowieckiego, dolnośląskiego i śląskiego), gdzie PKB na 1 mieszkańca przekroczył poziom średniej ogólnopolskiej (o 4,1%).

Ryc. 2. **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO NA 1 MIESZKAŃCA WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2011 R.**

Produkt krajowy brutto, który opisuje wyniki działalności gospodarczej wszystkich podmiotów gospodarki narodowej, równa się sumie **wartości dodanej brutto (WDB)**, czyli wartości nowo wytworzonej przez wszystkie jednostki instytucjonalne (wycenionej w cenach bazowych), skorygowanej na poziomie gospodarki narodowej ogółem o podatki od produktów i dotacje do nich.

W 2011 r. w skali całego kraju wytworzono wartość dodaną brutto w kwocie 1342386 mln zł, tj. o 7,6% większej niż przed rokiem. WDB wygenerowana w tym czasie w województwie wielkopolskim wyniosła 125131 mln zł (o 7,7% więcej niż w 2010 r.), co stanowiło 9,3% wielkości krajowej.

Województwo wielkopolskie zajmuje wysoką pozycję również w procesie tworzenia wartości dodanej brutto rozpatrywanej oddzielnie dla poszczególnych grup rodzajów działalności².

Największą część wartości dodanej brutto generują jednostki prowadzące działalność w zakresie handlu i naprawy pojazdów samochodowych, transportu i gospodarki magazynowej, zakwaterowania i gastronomii oraz informacji i komunikacji, a także jednostki przemysłowe. Najmniejszy pozostaje udział jednostek związanych z rolnictwem.

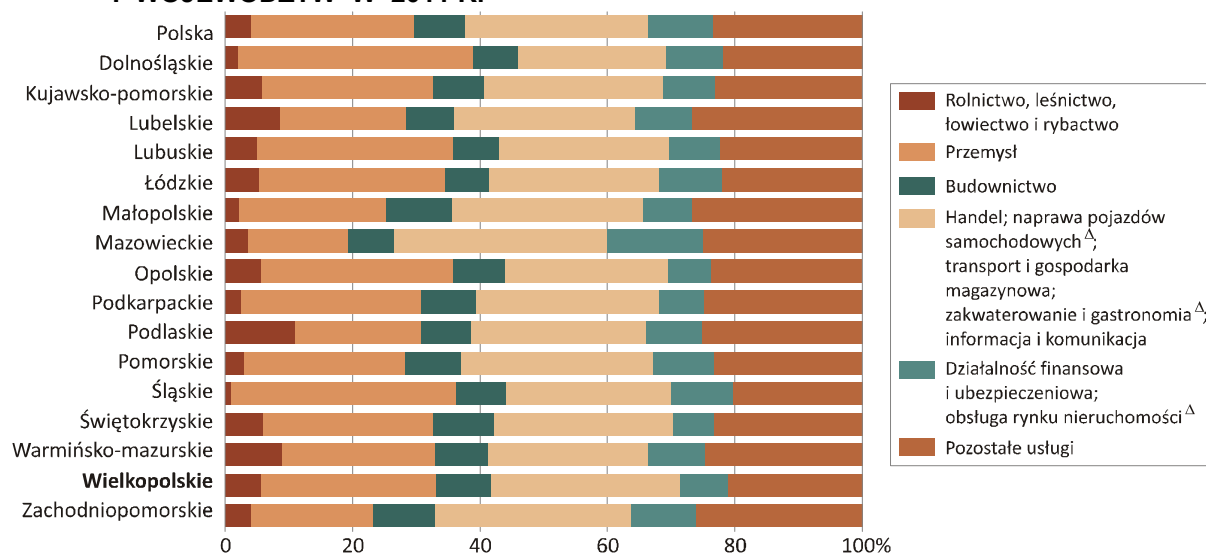
W 2011 r. jednostki z sekcji: **handel; naprawa pojazdów samochodowych, transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia oraz informacja i komunikacja** wytworzyły 28,9% krajowej WDB (w 2010 r. 29,5%). Znaczenie tych sekcji jest istotne we wszystkich województwach, jednak w 2011 r. największy udział miały one w województwach: mazowieckim (33,5% WDB województwa; 34,5% w 2010 r.), zachodniopomorskim (30,7%; 31,7% w 2010 r.), pomorskim (30,0%; 30,5%

¹ Dane na 1 mieszkańca obliczono na podstawie liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. Do przeliczeń przyjęto liczbę ludności faktycznie zamieszkałej – stan w dniu 30 VI.

² W opracowaniu zastosowano skrócone nazwy następujących sekcji: handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle, działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi oraz działalność związana z obsługą rynku nieruchomości. W tablicach i na wykresach zastosowane skróty oznaczono znakiem „Δ”.

w 2010 r.) i małopolskim (29,9%; 30,5% w 2010 r.). W województwie wielkopolskim z wymienionych sekcji pochodziło 29,7% wojewódzkiej WDB, tj. o 0,5 p.proc. mniej niż w 2010 r., a udział tego regionu w tworzeniu krajowej WDB dla sekcji: handel; naprawa pojazdów samochodowych, transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia oraz informacja i komunikacja wyniósł 9,6% (9,5% w 2010 r.), co dawało 3. miejsce w kraju po województwach mazowieckim (26,0%) i śląskim (11,7%).

Ryc. 3. **WARTOŚĆ DODANA BRUTTO WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI I WOJEWÓDZTW W 2011 R.**

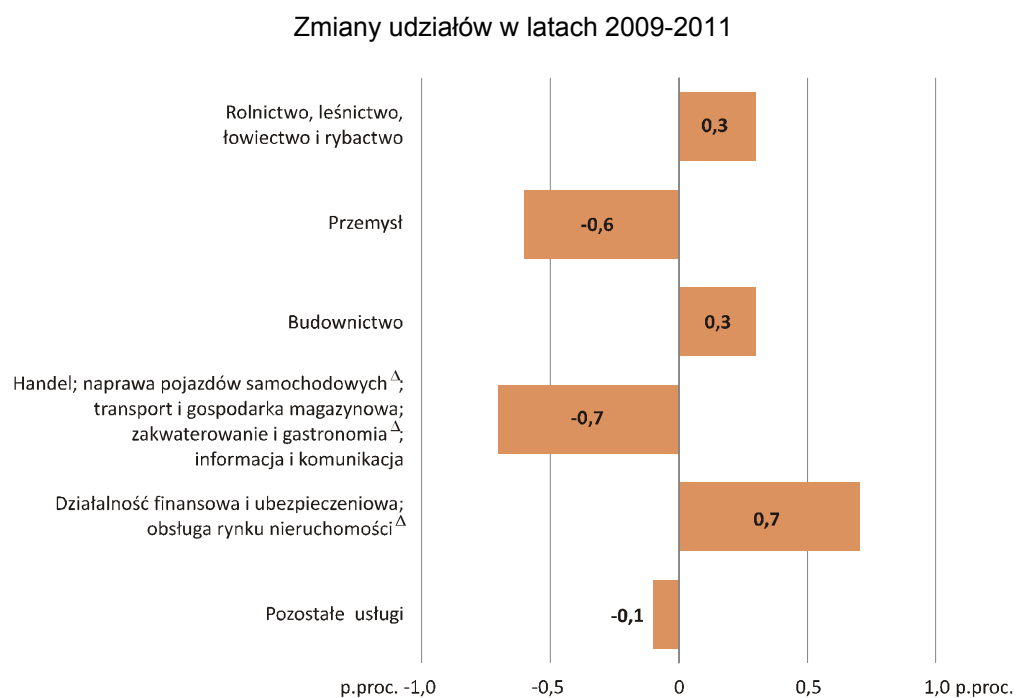
Drugie miejsce pod względem udziału w tworzeniu krajowej WDB w Polsce zajmują jednostki przemysłowe (tj. z sekcji: górnictwo i wydobywanie, przetwórstwo przemysłowe, wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych, a także dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją). W 2011 r. wygenerowały one średnio 25,6% WDB (24,7% przed rokiem). **Przemysł** dominował w 5 województwach: dolnośląskim (36,8%; 35,4% w 2010 r.), śląskim (35,3% WDB województwa; 34,0% w 2010 r.), lubuskim (30,8%; 30,1% przed rokiem), opolskim (30,1%; 29,0% w 2010 r.) i łódzkim (29,3%; 28,5% w 2010 r.). Wprawdzie w województwie wielkopolskim udział przemysłu był mniejszy niż w wymienionych regionach, ale większy niż przeciętnie w kraju. W 2011 r. wielkopolskie jednostki przemysłowe wygenerowały 27,5% wojewódzkiej WDB (o 0,3 p.proc. więcej niż przed rokiem), a ich udział w tworzeniu WDB przemysłu w skali kraju wyniósł 10,0% (10,2% w 2010 r.), co dawało 4. pozycję po województwach: śląskim (17,9%), mazowieckim (13,8%) i dolnośląskim (12,3%).

Udział w tworzeniu krajowej WDB jednostek z grupy tzw. **pozostałych usług** (obejmujących sekcje: działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca, administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne, edukacja, opieka zdrowotna i pomoc społeczna, działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją, pozostała działalność usługowa, a także gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby) w 2011 r. kształtował się na poziomie 23,5% (wobec 24,0% przed rokiem). Największe znaczenie w generowaniu WDB sekcje te odgrywały w województwach: lubelskim (26,8% WDB województwa; 27,4% przed rokiem), małopolskim (26,8%; 27,3% w 2010 r.) i zachodniopomorskim (26,1%; 26,5% w 2010 r.). W województwie wielkopolskim jednostki prowadzące działalność w ramach tzw. pozostałych usług w 2011 r. wytworzyły 21,0% wojewódzkiej WDB, tj. o 0,2 p.proc. mniej niż przed rokiem. Udział województwa wielkopolskiego w tworzeniu krajowej WDB tej grupy sekcji wyniósł 8,3% (o 0,1 p.proc. więcej niż w 2010 r.). Więcej wygenerowały tylko województwa: mazowieckie (23,8%), śląskie (11,2%) oraz małopolskie (8,5%).

Jednostki zajmujące się **działalnością finansową i ubezpieczeniową oraz obsługą rynku nieruchomości** w 2011 r. wypracowały 10,1% krajowej WDB, tj. taką samą część jak w poprzednim roku.

Większe znaczenie niż przeciętnie w kraju sekcje te miały tylko w dwóch województwach: mazowieckim, gdzie ich udział w tworzeniu WDB województwa wyniósł 15,1% (14,8% w 2010 r.) oraz zachodniopomorskim – 10,2% (9,7% w 2010 r.). W województwie wielkopolskim jednostki z sekcji działalność finansowa i ubezpieczeniowa oraz obsługa rynku nieruchomości wygenerowały 7,5% WDB województwa (o 0,1 p.proc. więcej niż w 2010 r.). W skali kraju udział województwa wielkopolskiego wyniósł 7,0% (6,9% w 2010 r.), co stanowiło 4. wielkość po województwach: mazowieckim (33,5%), śląskim (12,5%) i dolnośląskim (7,5%).

Ryc. 4. **WARTOŚĆ DODANA BRUTTO W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI**

Udział jednostek budowlanych w krajowej WDB w 2011 r., podobnie jak przed rokiem, kształtował się na poziomie 8,0%. Największe znaczenie jednostki sekcji **budownictwo** miały w generowaniu WDB województwa małopolskiego (10,3%; 10,4% w 2010 r.), zachodniopomorskiego (9,8%; 9,6% w 2010 r.), świętokrzyskiego (9,6%; 9,7% przed rokiem) i pomorskiego (8,9%; 9,3% w 2010 r.). W województwie wielkopolskim udział tej sekcji wyniósł 8,6%, tak samo jak w 2010 r. Na poziomie sprzed roku utrzymał się również udział województwa wielkopolskiego w generowaniu krajowej wielkości WDB sekcji budownictwo (10,0%), zapewniający mu 3. lokatę po województwach mazowieckim (19,7%) i śląskim (12,6%).

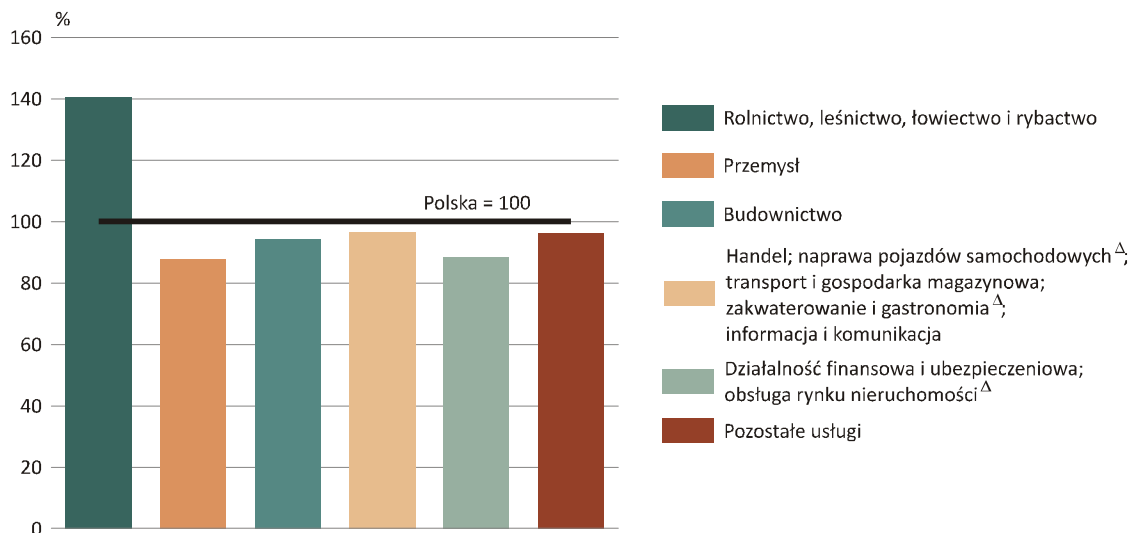
Relatywnie najmniejsze znaczenie w tworzeniu WDB mają jednostki **rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa**. W 2011 r. wygenerowały one 4,0% krajowej WDB (wobec 3,7% przed rokiem). W 10 województwach udział był większy niż przeciętnie w kraju, ale największe znaczenie jednostki rolnicze odgrywały w tworzeniu WDB województwa podlaskiego (10,9%; 10,4% w 2010 r.). Udział rolnictwa w generowaniu WDB województwa wielkopolskiego w 2011 r. wyniósł 5,6% (5,5% w 2010 r.), jednak w skali całego kraju województwo wielkopolskie wypracowało 13,2% WDB rolnictwa, plasując się pod tym względem na 2. miejscu za województwem mazowieckim (20,1%).

Dokonując przeliczenia **wartości dodanej brutto na 1 pracującego**³ w gospodarce narodowej, określa się poziom wydajności pracy. W 2011 r. wskaźnik ten wyniósł dla Polski 96262 zł i był o 6,7% wyższy od uzyskanego w poprzednim roku. Tylko w 5 województwach (mazowieckim, dolnośląskim, śląskim, pomorskim i zachodniopomorskim) odnotowano wydajność lepszą od średniej krajowej. W województwie wielkopolskim wartość dodana brutto przeliczona na 1 pracującego w 2011 r. wyniosła 91777 zł, tj. o 6,3% więcej niż przed rokiem, ale o 4,7% mniej niż w kraju. Dystans dzielący

³ Dane na 1 pracującego opracowano uwzględniając w obliczeniach pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyniki Powszechnego Spisu Rolnego 2010. Do przeliczeń przyjęto przeciętną w roku liczbę pracujących.

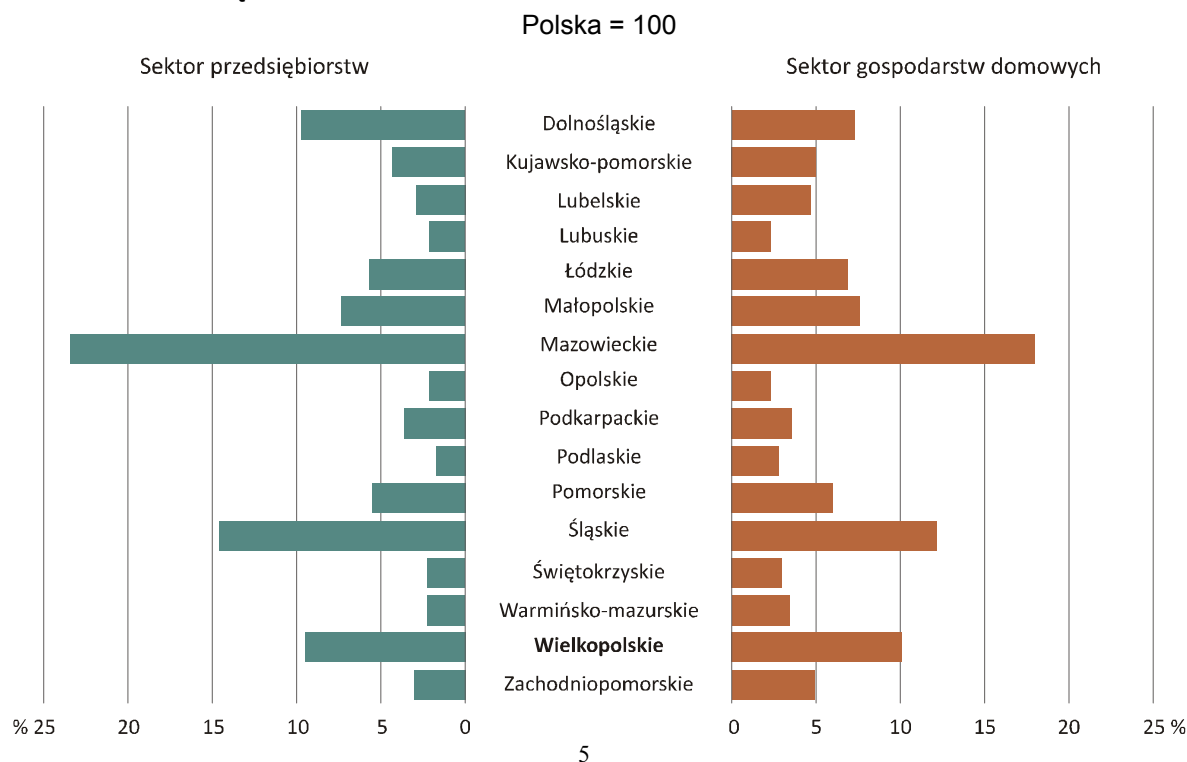
województwo wielkopolskie od wielkości krajowej ponownie się zwiększył (w 2009 r. różnica wynosiła 1,8%, a w 2010 r. 4,3%). Biorąc pod uwagę różne obszary działalności gospodarczej, należy stwierdzić, że tak jak w poprzednich latach, w roku 2011 r. w województwie wielkopolskim poziom krajowy przekroczył jedynie wskaźnik wydajności pracy w rolnictwie (o 40,5% wyżej niż przeciętnie w kraju), natomiast *in minus* najbardziej od tego poziomu odbiegał wskaźnik liczony dla przemysłu (o 12,3% niżej niż w kraju), a także dla działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz obsługi rynku nieruchomości (o 11,8% niżej).

Ryc. 5. WARTOŚĆ DODANA BRUTTO NA 1 PRACUJĄCEGO W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI W 2011 R.

W ujęciu sektorów instytucjonalnych, w tworzeniu wartości dodanej brutto dominującą rolę odgrywa **sektor przedsiębiorstw**. W 2011 r. z tego sektora pochodziło 50,3% ogólnej kwoty WDB w kraju (wobec 49,7% w 2010 r.) i 51,2% w województwie wielkopolskim (51,0% przed rokiem). Udział tego regionu w krajowej WDB sektora przedsiębiorstw wyniósł 9,5% (wobec 9,6% w 2010 r.), co lokowało go na 4. miejscu w kraju po województwach: mazowieckim (23,4%), śląskim (14,6%) i dolnośląskim (9,7%).

Ryc. 6. UDZIAŁ WOJEWÓDZTW W TWORZENIU WARTOŚCI DODANEJ BRUTTO SEKTORA PRZEDSIĘBIORSTW I SEKTORA GOSPODARSTW DOMOWYCH W 2011 R.

Udział **sektora instytucji rządowych i samorządowych** w tworzeniu krajowej wartości dodanej brutto w 2011 r. wyniósł 13,9%, tj. o 0,7 p.proc. mniej niż przed rokiem. W województwie wielkopolskim znaczenie tego sektora było mniejsze niż przeciętnie w Polsce i kształtowało się na poziomie 12,4% (wobec 13,1% w 2010 r.), ale udział tego regionu w generowaniu WDB sektora instytucji rządowych i samorządowych był stosunkowo duży i wyniósł 8,3% (8,4% w 2010 r.), co stanowiło 4. wielkość w kraju po województwach mazowieckim (18,2%), śląskim (10,6%) i małopolskim (8,4%).

Sektor gospodarstw domowych, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek (w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie i poza nim z liczbą pracujących do 9) oraz osoby fizyczne uzyskujące dochody z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł, w 2011 r. wytworzył 30,3% WDB w kraju (30,2% w 2010 r.) i 32,9% WDB w województwie wielkopolskim (o 0,4 p.proc. więcej niż przed rokiem). Udział województwa wielkopolskiego w tworzeniu WDB całego sektora gospodarstw domowych wyniósł 10,1% (10,0% w 2010 r.), co lokowało ten region na 3. miejscu po województwach mazowieckim (18,0%) i śląskim (12,2%).

Wartość dodana brutto, która mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej jednostek instytucjonalnych, w rachunku produkcji stanowi pozycję bilansującą i jest obliczana jako różnica między produkcją globalną a zużyciem pośrednim. Produkcja globalna wyceniana jest w cenach bazowych lub według kosztów produkcji, zużycie pośrednie w cenach nabycia, a wartość dodana brutto wyrażona jest w cenach bazowych.

W 2011 r. **produkcja globalna** (określona jako wartość wyrobów i usług wytworzonych przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne) zamknęła się kwotą 3204192 mln zł i w porównaniu z poprzednim rokiem zwiększyła się o 10,7% (w 2009 r. roczny wzrost był 10-krotnie mniejszy, a w 2010 r. wyniósł 6,5%). Wartość produkcji globalnej wytworzonej w województwie wielkopolskim wyniosła w tym czasie 306479 mln zł, czyli o 12,0% więcej niż w 2010 r. (przed rokiem zanotowano wzrost wartości produkcji globalnej o 5,5%; w 2009 r. o 3,2%). Udział województwa wielkopolskiego w wielkości krajowej wyniósł 9,6% (w 2010 r. 9,5%).

Zużycie pośrednie, czyli wartość wyrobów i usług zużytych w procesie produkcji, w 2011 r. wyceniono w Polsce na 1861806 mln zł, tj. o 13,1% wyżej niż przed rokiem. W województwie wielkopolskim jego kwota wyniosła 181348 mln zł, tj. o 15,2% więcej niż w 2010 r. i stanowiła 9,7% wielkości krajowej (o 0,1 p.proc. więcej niż w 2010 r.).

W rachunku tworzenia dochodów, który przedstawia powstawanie dochodów bezpośrednio związanych z procesem produkcji, wartość dodana brutto występuje po stronie przychodów, natomiast rozchodem są koszty związane z zatrudnieniem ponoszone przez producenta (wynagrodzenia, składki na ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców powiększone o składki na Fundusz Pracy i inne koszty związane z zatrudnieniem, m.in. nagrody, stypendia fundowane, premie niezaliczone do wynagrodzeń, diety służbowe) oraz podatki od producentów pomniejszone o dotacje dla nich. Pozycję bilansującą w rachunku tworzenia dochodów stanowi **nadwyżka operacyjna brutto** (w sektorze gospodarstw domowych dochód mieszany).

W 2011 r. koszty związane z zatrudnieniem w kraju wzrosły o 5,8% w stosunku do poprzedniego roku (w 2010 r. wzrost wyniósł 5,2%), a ich udział w wielkości WDB zmniejszył się o 0,7 p.proc. do 41,1%. W województwie wielkopolskim koszty związane z zatrudnieniem stanowiły 39,6% WDB, tj. o 0,1 p.proc. mniej niż w 2010 r., a ich wartość zwiększyła się w ciągu roku o 7,3% (w 2010 r. wzrost wyniósł 5,0%).

Nadwyżka operacyjna brutto, oznaczająca nadwyżkę lub deficyt powstałe w wyniku procesu produkcji, przed uwzględnieniem dochodów z tytułu własności, w 2011 r. w kraju wyniosła 775468 mln zł i była o 9,0% większa niż przed rokiem (w 2010 r. zanotowano wzrost o 3,5%). W województwie wielkopolskim roczny przyrost wyniósł 8,1% (przed rokiem 0,5%), a nadwyżka operacyjna zamknęła się tu kwotą 74483 mln zł. Udział województwa wielkopolskiego w tworzeniu wielkości krajowej nadwyżki operacyjnej brutto wyniósł 9,6% (9,7% w 2010 r.). Większy wkład miały tylko województwa mazowieckie (22,2%) i śląskie (12,3%).

Transakcje opisujące przepływy dochodów powstałych w procesie produkcji między sektorami instytucjonalnymi obrazują rachunki pierwotnego i wtórnego podziału dochodów. Na poziomie regionalnym rachunki podziału dochodów zestawiane są wyłącznie dla sektora gospodarstw domowych.

Uzyskana w procesie produkcji i tworzenia dochodów nadwyżka operacyjna brutto w sektorze gospodarstw domowych, obok dochodu z prowadzonej działalności gospodarczej, obejmuje również m.in. wartość marży handlowej ze sprzedaży produktów żywnościowych na targowiskach, wartość przychodów z wynajmu lub dzierżawy, a także wartość usług świadczonych przez osoby zatrudnione do prac domowych. Ta kategoria, określana jako **dochód mieszany brutto**, powiększona o dochody związane z pracą najemną (tj. wynagrodzenia, składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców) oraz dochody z tytułu własności – tworzy dochody pierwotne brutto.

W 2011 r. **dochody pierwotne brutto gospodarstw domowych** w Polsce wyniosły 966234 mln zł i w porównaniu z poprzednim rokiem zwiększyły się o 6,0% (w 2010 r. roczny przyrost wyniósł 3,6%). W województwie wielkopolskim uzyskane dochody pierwotne były o 7,6% większe niż przed rokiem i wyniosły 91206 mln zł. W przeliczeniu na 1 mieszkańca dało to kwotę 26435 zł, tj. o 7,3% większą niż przed rokiem i o 5,4% większą niż przeciętnie w kraju. Udział województwa wielkopolskiego w tworzeniu dochodów pierwotnych brutto w całym sektorze gospodarstw domowych w 2011 r. wyniósł 9,4% (wobec 9,3% przed rokiem) i był mniejszy jedynie od udziałów województw mazowieckiego (20,5%) i śląskiego (13,1%). W wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o podatki od dochodów i majątku, składki na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze (świadczenia z ubezpieczeń społecznych pieniężne, świadczenia z pomocy społecznej pieniężne) oraz inne transfery bieżące powstają **dochody do dyspozycji brutto**. W sektorze gospodarstw domowych miernik ten określa materialny poziom życia ludności. W 2011 r. dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych w Polsce zamknęły się kwotą 934354 mln zł, co w porównaniu z rokiem 2010 w cenach bieżących oznacza wzrost o 5,4%, a w cenach stałych – o 1,2%. W województwie wielkopolskim dochody do dyspozycji brutto w 2011 r. wyniosły 87282 mln zł i w ciągu roku zwiększyły się o 6,9% – licząc w cenach bieżących – i o 2,1% – w cenach stałych. W odniesieniu do roku 2009 realny wzrost wartości dochodów do dyspozycji brutto w województwie wielkopolskim wyniósł 3,4%, przy średnim wzroście w kraju o 3,2%.

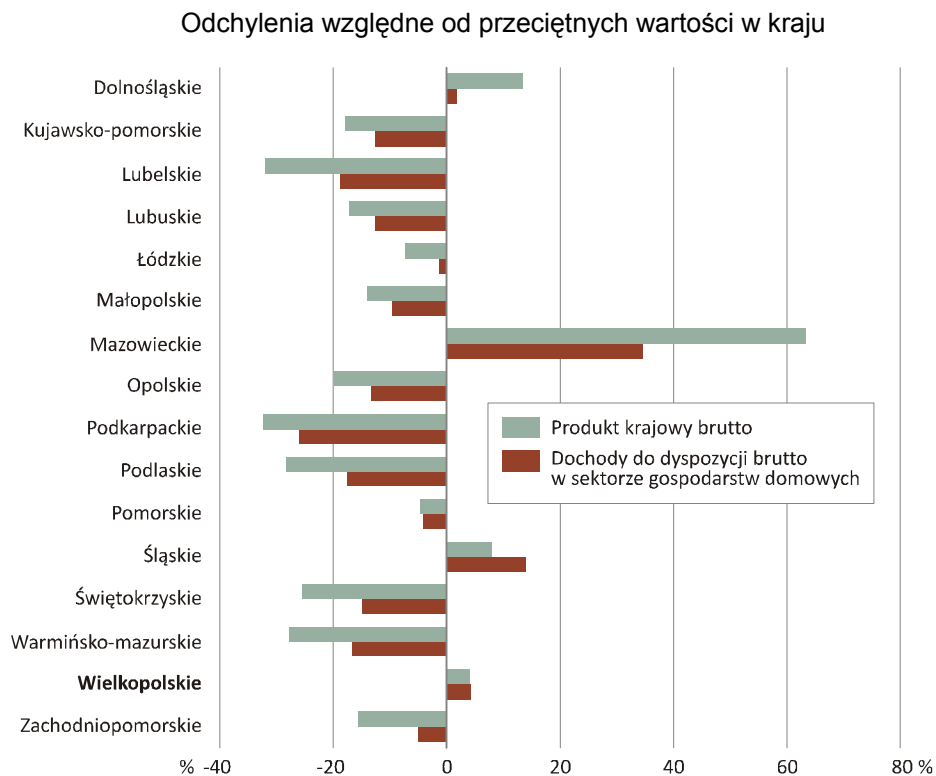
W 2011 r. **nominalne dochody do dyspozycji brutto gospodarstw domowych, w przeliczeniu na 1 mieszkańca**, w kraju wyniosły 24253 zł (wobec 23009 zł w 2010 r.), a w województwie wielkopolskim 25297 zł (23723 zł w 2010 r.), czyli o 4,3% więcej niż przeciętnie w Polsce. Poziom średniej krajowej przekroczyły jeszcze 3 województwa: mazowieckie (o 34,6%), śląskie (o 14,0%) i dolnośląskie (o 1,9%).

Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych według województw w 2011 r.

WOJEWÓDZTWA	Na 1 mieszkańca				
	nominalne			realne	
	w złotych	Polska=100	2010=100	2010=100	2009=100
POLSKA	24253	100,0	105,4	101,1	103,0
Dolnośląskie.....	24719	101,9	104,3	99,7	102,0
Kujawsko-pomorskie.....	21172	87,3	102,7	98,2	99,5
Lubelskie.....	19689	81,2	105,9	101,8	105,7
Lubuskie.....	21233	87,5	104,1	100,0	103,1
Łódzkie.....	23943	98,7	104,1	99,7	102,8
Małopolskie.....	21935	90,4	105,7	101,3	102,7
Mazowieckie.....	32632	134,6	107,0	103,2	106,1
Opolskie.....	21028	86,7	105,0	100,6	101,5
Podkarpackie.....	17912	73,9	105,1	100,2	99,9
Podlaskie.....	19979	82,4	105,3	100,8	101,3
Pomorskie.....	23246	95,8	105,0	100,9	100,6
Śląskie.....	27638	114,0	105,3	101,5	103,4
Świętokrzyskie.....	20646	85,1	105,0	100,3	102,5
Warmińsko-mazurskie.....	20206	83,3	106,3	101,6	103,7
Wielkopolskie	25297	104,3	106,6	101,8	102,7
Zachodniopomorskie.....	23017	94,9	103,4	99,1	100,4

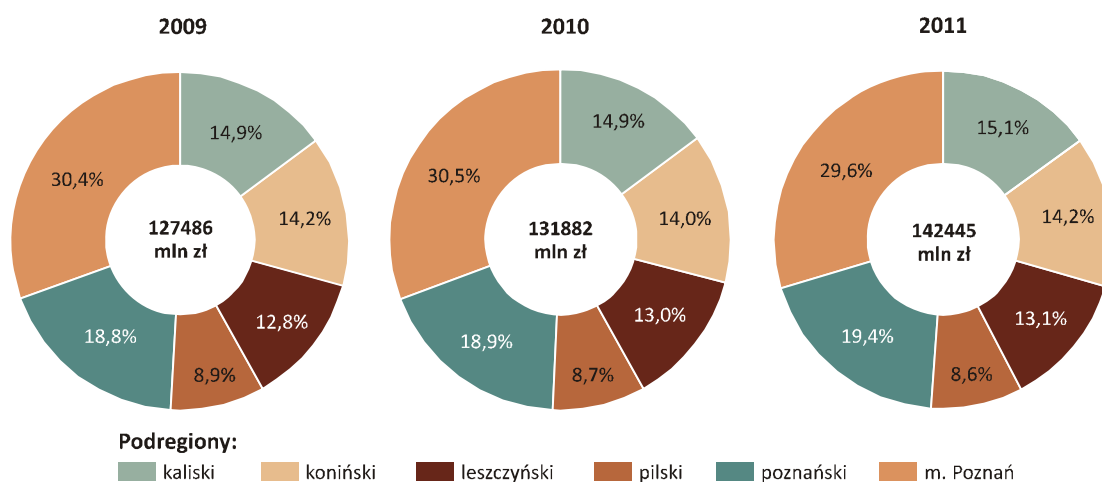
Wysoką pozycję województwa wielkopolskiego wśród pozostałych województw pod względem materialnego poziomu życia ludności (mierzonego kwotą nominalnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych na 1 mieszkańca) oraz stopnia rozwoju gospodarczego regionu (określonego wartością PKB przypadającą na 1 mieszkańca) ilustruje wykres:

Ryc. 7. **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO ORAZ NOMINALNE DOCHODY DO DYSPOZYCJI NA 1 MIESZKAŃCA WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2011 R.**

Obserwując kształtowanie się podstawowych kategorii makroekonomicznych w układzie podregionów, należy zauważyć, że w tworzeniu PKB województwa wielkopolskiego największy udział ma miasto Poznań. W roku 2011 podregion ten wygenerował kwotę 42058 mln zł stanowiącą 29,5% wartości PKB województwa (30,5% przed rokiem). Udział tego podregionu w tworzeniu krajowego PKB wyniósł 2,8%, podobnie jak w 2010 r., jednak tym razem dało to dopiero 5. miejsce w kraju (spadek o 2 pozycje) za Warszawą (13,4%) i Krakowem (3,0%) oraz podregionami katowickim (woj. śląskie) i trójmiejskim (woj. pomorskie), gdzie udział był podobny jak w przypadku Poznania (2,8%).

Ryc. 8. **UDZIAŁ PODREGIONÓW W TWORZENIU PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO**

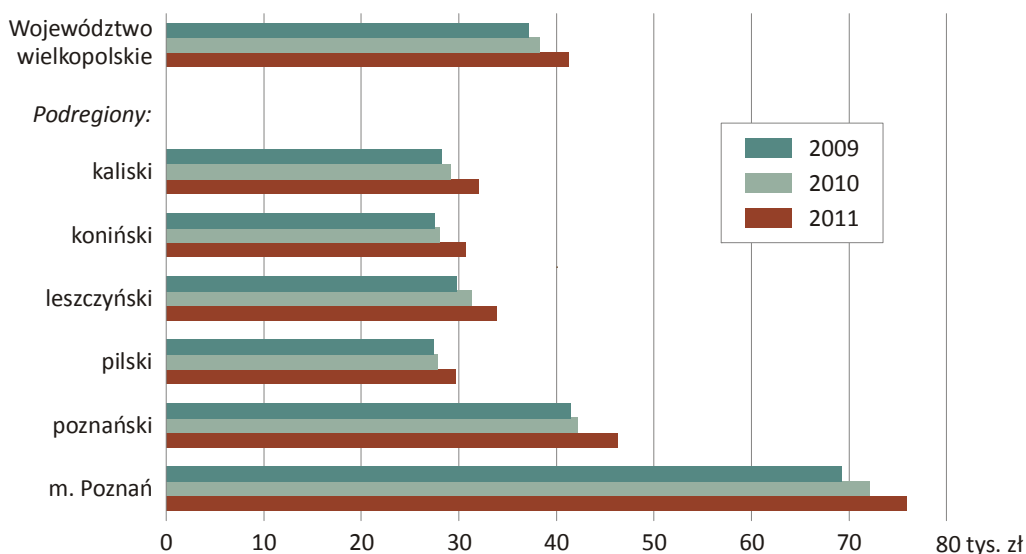

Wartość PKB przeliczona na 1 mieszkańca Poznania w 2011 r. wyniosła 75877 zł (o 5,2% więcej niż w 2010 r.), osiągając poziom o 83,8% wyższy od średniej wojewódzkiej (41285 zł) i o 91,3% wyższy od średniej krajowej (39665 zł). Na liście wszystkich podregionów w kraju wskaźnik ten lokował Poznań, podobnie jak w poprzednich latach, na 2. miejscu po Warszawie (119828 zł).

Ryc. 9. **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO NA 1 MIESZKAŃCA WEDŁUG PODREGIONÓW W 2011 R.**

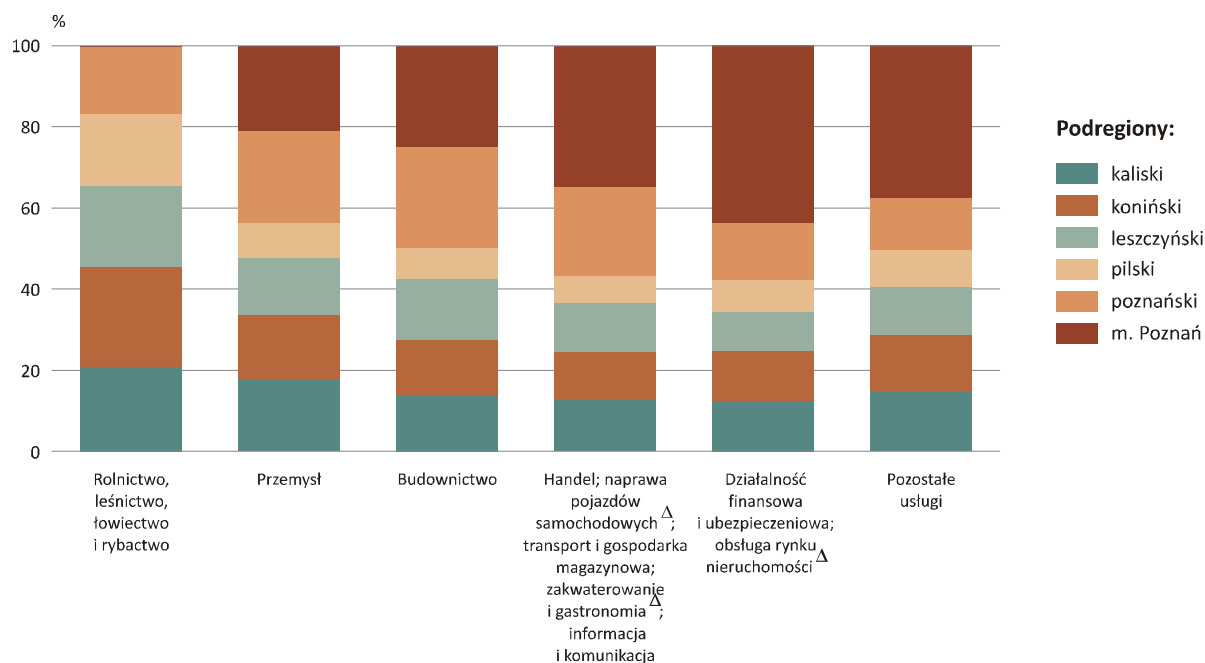

Ryc. 10. **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO NA 1 MIESZKAŃCA WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO WEDŁUG PODREGIONÓW**

W 2011 r. wartość dodana brutto wytworzona w Poznaniu – najsilniejszym gospodarczo podregionie województwa wielkopolskiego – wyniosła 36946 mln zł i w porównaniu z poprzednim rokiem wzrosła o 4,4%. Kwota ta stanowiła 29,5% WDB województwa i 2,8% WDB kraju (w 2010 r., odpowiednio: 30,5% i 2,8%). W tworzeniu WDB województwa wielkopolskiego znaczny udział miał także podregion poznański (19,4%; 18,8% w 2010 r.). W tych dwóch podregionach powstała blisko połowa WDB województwa (48,9%).

Ryc. 11. **UDZIAŁ PODREGIONÓW W TWORZENIU WARTOŚCI DODANEJ BRUTTO WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI W 2011 R.**

Znaczenie podregionów województwa wielkopolskiego w tworzeniu wartości dodanej brutto kształtuje się różnie w poszczególnych sektorach ekonomicznych, wyznaczonych według rodzaju działalności. W generowaniu WDB rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa największy udział mają podregiony koniński, kaliski i leszczyński, które w 2010 r. wytworzyły 24,5%, 20,9% i 20,0% WDB rolnictwa w województwie wielkopolskim (podobnie jak przed rokiem). W tworzeniu WDB przemysłu oraz budownictwa dominują podregion poznański (22,5% i 24,8%) oraz m. Poznań (21,1% i 24,9%). Poznań generuje też największą część WDB pozostałych grup rodzajów działalności. W tworzeniu WDB województwa sekcji działalność finansowa i ubezpieczeniowa oraz obsługa rynku nieruchomości udział Poznania wyniósł 43,7%, dla tzw. pozostałych usług kształtował się na poziomie 37,5%, a w handlu; naprawie pojazdów samochodowych, transporcie i gospodarce magazynowej, zakwaterowaniu i gastronomii oraz informacji i komunikacji osiągnął 34,9% WDB województwa.

Wartość dodana brutto w województwie wielkopolskim według rodzajów działalności i podregionów w 2011 r.

PODREGIONY	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	Przemysł		Budownic- two	Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowa- nie i gastro- nomia ^Δ ; informacja i komunikacja	Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa; obsługa rynku nierucho- mości ^Δ	Pozostałe usługi
		razem	w tym przetwórstwo przemysłowe				
podregion=100							
Kaliski.....	7,8	32,8	29,4	7,8	24,9	6,2	20,5
Koniński.....	9,7	29,9	19,6	8,4	24,9	6,6	20,5
Leszczyński.....	8,6	29,5	27,1	9,9	27,3	5,5	19,3
Pilski.....	11,6	28,6	25,6	7,6	23,2	7,0	22,0
Poznański.....	4,8	31,8	30,0	11,0	33,3	5,3	13,8
M. Poznań.....	0,1	19,7	14,6	7,3	35,2	11,1	26,7

Struktura WDB ze względu na rodzaj działalności we wszystkich podregionach województwa wielkopolskiego kształtuje się podobnie, przy czym najbardziej wyrównane są udziały jednostek budowlanych (między 7,3% w Poznaniu a 11,0% w podregionie poznańskim), natomiast największa różnica dotyczy przetwórstwa przemysłowego (między 14,6% w Poznaniu a 30,0% w podregionie poznańskim).

Prosimy o podanie źródła przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego.

Opracowanie: Dział Opracowań Zbiorczych Wielkopolskiego Ośrodka Badań Regionalnych Urzędu Statystycznego w Poznaniu, na podstawie publikacji: *Produkt krajowy brutto – Rachunki regionalne w 2011 r.*, Urząd Statystyczny w Katowicach, 2013 r.